

Twaalf jaar was hij voorzitter van de Belgische Boerenbond. Een periode waarin de landbouw door een diepe crisis ging. Van dioxinekippen tot blauwtong, hij maakte het mee. Nu eens heetten boeren vervuilers, dan weer profiteurs. Maar het ergste lijkt voorbij. In recente peilingen winnen de landbouwers aan sympathie. Tot grote tevredenheid van Noël Devisch, recent opgevolgd door Piet Vanthemsche.

Toon Osaer

'Zowat alle plagen van Egypte maakte ik mee'

NOËL DEVISCH

E

EN LOOPBAAN bij de Boerenbond kent doorgaans een rechtlijnig parcours. Niet zo voor Noël Devisch. Hij was achtereenvolgens universitair vorse, kabinetsmedewerker bij de minister van Landbouw, ambtenaar bij de Europese Unie en medewerker van de Europese landbouwcommissaris. Een Europese carrière lag in de lijn der verwachtingen. Dat was zonder Jan Hinnekens gerekend. Die keek uit naar een opvolger en liet z'n oog vallen op de Europese ambtenaar. „Zijn vraag om over te stappen naar de Boerenbond viel me bijzonder moeilijk. Ik voelde me goed in Europa, heb er trouwens altijd belangstelling voor gehouden. Maar mijn hart klopte ook voor de landbouw, en ik heb me de overstap nooit beklagd. Integendeel.”

Zelf komt Devisch uit landbouwmiddens. Geboren in volle oorlogstijd (1943), groeide hij op in een gezin met tien kinderen. Vader was uiteraard lid van de Boerenbond en actief bestuurslid. Zowat alle ooms en tantes waren actief in de landbouw. En tijdens de vakanties stak de student graag een handje toe op de ouderlijke boerderij.

- Is een landbouwachtergrond een voorwaarde om voorzitter van de Boerenbond te worden?

De boerenmentaliteit snap je pas echt, als je erin geboren en getogen bent. (Licht hartelijk) Je moet nogal wat inspanningen doen om hun vertrouwen te winnen. Eens je dat hebt, kan het niet meer stuk. Boeren hebben een soort aangeboren argwaan. Ze zijn gewoon van op zichzelf te zijn, denken veel na terwijl ze fysieke arbeid verrichten. Ze zijn rechttuit en praten je niet naar de mond. Van jou verwachten ze hetzelfde. Zeg waar het op staat. Weet je het niet, veins niet.

Boeren is ongetwijfeld voor een groot deel economische activiteit, maar toch ook een levenswijze. Omgaan met levende wezens, planten en dieren, omgaan met ziekten en met de wisselvalligheden van natuur en klimaat, het maakt nederig. Zonder het mis-

schien zo te benoemen, leeft bij de landbouwer sterk het idee van rentmeesterschap. Zij beseffen dagelijks met dingen bezig te zijn die ze zelf niet onder controle hebben, die niet van hen zijn en die ze doorgeven.

- De Boerenbond wordt vooral gezien als een belangenorganisatie, een machtig economisch blok.

We doen zeker aan belangenverdediging, maar ook aan vorming en voorlichting. We hebben daarenboven een uitgewerkte dienstverlening, waarbij we de boeren ook helpen bij het invullen van paperassen. En we ontwikkelen een belangrijke economische activiteit op coöperatieve grondslag. Daarover bestaan veel misverstanden. We doen alles in functie van de boer, altijd. Dat is een grondregel. Hij moet goed gediend zijn, anders gaat hij terecht naar de concurrentie. En dat die bedrijven goed bestuurd worden en winst maken, daar is op zich niets mis mee. Het helpt onze dienstverlening aan de boeren

Als landbouwer leer je omgaan met de wisselvalligheden van het leven. Daardoor word je nederig en krijg je aansluiting met het religieuze

steeds te verbeteren, want met de lidgelden alleen komen we er niet. (Lachend) Dat onze economische macht wordt overschat, komt goed uit. Zo wordt met ons rekening gehouden.

- Is er nog ruimte voor de beweging?

Meer dan ooit. Onze landelijke beweging kent een groeiend succes, uniek in Europa. Terwijl de landbouwbevolking jaarlijks gemiddeld met drie procent daalt, stijgt ons ledenaantal. Landelijke gilden, KVLV en KLJ tellen samen meer dan 230.000 leden, van wie slechts 20.000 boeren. We bereiken velen op het platteland. We organiseren tal van activiteiten en brengen mensen bijeen rond religieuze, culturele en maatschappelijke thema's. We komen op voor de leefbaarheid van de plattelandsgemeenten. We ijveren voor het voortbestaan van het dorpsschooltje, het lokale postkantoor, voor een busstop. Zo zorgen we voor een groter maatschappelijk draagvlak en dragen we bij aan de integratie van de

landbouw in het platteland. Maakten de boeren er vroeger de meerderheid uit, vandaag zijn ze een kleine minderheid. Door die werking krijgen boeren en plattelandsbewoners oog voor elkaars verlangens en rechten. Een hele uitdaging, waaraan ik met veel plezier meewerkte.

- Vanouds is de Boerenbond een katholieke organisatie. Speelt dat nog?

Zeer zeker. We hebben niet enkel nog proosten en pastorale medewerkers, de algemene proost maakt deel uit van de hoogste bestuursorganen. Er zijn tal van pastorale activiteiten zoals bedevaarten en religieuze vorming. Als landbouwer leer je omgaan met de wisselvalligheden van het leven. Daardoor word je nederig en krijg je aansluiting met het religieuze. Zelf kom ik uit een katholiek gezin, met een broer priester en een broer diaken. Mijn geloof was altijd vanzelfsprekend, ik kende geen grote geloofscrisis. Voor mij is het een meerwaarde, een steun en een inspiratie bij wat ik doe. Ik zou me ongelukkig voelen, mocht ik dat missen.

Ik vind het belangrijk dat wij een christelijke organisatie blijven en verdedigde dat altijd. Als

organisatie en bestuur moeten wij een voorbeeld geven. Of de individuele leden dan christelijk zijn of niet, dat is hun keuze. Wij moeten een baken zetten, en de mensen stellen dat op prijs, zelfs als ze het niet altijd zelf volgen.

Er is daarenboven nood aan een hedendaagse invulling van zingeving. Zo vind ik een beroepsethiek zeer belangrijk. Aan de K.U.Leuven richtten we een leerstoel Landbouw en Samenleving op om dat te voeden. Van daaruit willen we doorwerken naar de basis. We leven immers in een snel evoluerende samenleving, en onze mensen zijn niet altijd geschoold om te antwoorden op maatschappelijke vragen. Ze worden bijvoorbeeld geregeld ondervraagd over hun omgang met dieren, met genetische modificatie. Over duurzaamheid, over de relatie met het Zuiden.

Daarnaast heb ik ook veel belangstelling voor een eigen beroepsspiritualiteit: waarom doen we het, wat zijn onze drijfveren? Er komt veel positieve reactie en we dragen dat nu uit naar de basis. Dat zal verrijkend werken voor iedereen.

- Vaak werd u in het defensief gedrongen. Hoe ging u daar persoonlijk mee om?

Indersdaad, zowat alle plagen van Egypte maakte ik mee! Je kunt daarover misschien wel stoer doen, maar het levert je wel veel slapeloze nachten op. Je bent voortdurend en koortsachtig op zoek naar oplossingen. Machteloos ben je bij onrechtvaardige beschuldigingen zoals de dioxinecrisis, die bovendien politiek en mediatic werd uitgebuit. De landbouwers hadden hieraan volstrekt geen schuld.

Gelukkig zijn er de collega's van het hoofdbestuur en de medewerkers, en leerde ik van huis uit leven met de wisselvalligheden van het bestaan. Ik werkte keihard, geregeld twaalf uur per dag, maar ik belaste mijn huisgenoten niet door 's avonds nog over mijn problemen te praten. Ik had ook als regel om in de mate van het mogelijke wekelijks minstens 24 uur uit te knippen voor mijn mentale hygiëne. Hobby's heb ik niet, maar ik neem de tijd om te tuinieren, te wandelen of te fietsen.

© Elisabeth Bayley